

เพิ่มบุญ ด้วย สังฆทาน

สังฆทานสามารถเพิ่มบุญ สติวิบากกรรมได้
ถ้าหากจิตคุณน้อมไปด้วยตั้งมั่น

แก้วธारा

สารบัญ

- เพิ่มบุญด้วยสังฆทาน ๙
- สังฆทานปลดหนี้กรรม ๒๖
- ใส่บาตรก็เป็นสังฆทานได้ ๓๔
- ถวายยารักษาโรค...บรรเทาความเจ็บป่วย ๔๒
- ผ้าไตรจีวร ๕๖
- หนังสือสวดมนต์ ๖๖
- ถวายยานพาหนะ ๘๒
- ถวายวิหารทานเป็นสังฆทาน ๙๒
- สลากภัต ๑๐๘
- อานิสงส์การถวายไทยธรรมอันสมควร ๑๑๘
- ให้ทานอย่างไร? มีอานิสงส์มาก ๑๓๔
- ให้ทานแก่ผู้มีศีล ทำไมมีอานิสงส์มาก ๑๔๒
- กรรมที่ไม่มีโชคกลาง ๑๔๕

เพิ่มบุญ ด้วยสังฆทาน

“
วิธีหนึ่งที่นิยมทำกันเพราะเป็นบุญใหญ่
และสามารถบรเทาวิบากกรรมได้ทุกกรณี
คือ การทำสังฆทาน
”

การประกอบบุญกุศลของชาวพุทธโดยทั่วไปนั้นหลัก ๆ แล้ว คือ ทาน ศีล ภาวนา หากแต่ “ทาน” ที่หมายถึง การสละออก การให้ การแบ่ง-ปัน หรือหมายถึง วัตถุที่พึงให้ นิยมกระทำกันมาก เพราะถือว่า “ทาน” นั้นเป็นการสร้างบุญโดยพื้นฐานของมนุษย์ เพราะหากมนุษย์ไม่รู้จักร การให้ การเสียสละแล้ว ก็จะไม่รู้จักความมีเมตตา และไม่รู้จักรการให้อภัย ไม่ว่าจะเป็นการให้แก่ผู้มีพระคุณ การให้แก่พระสงฆ์ แต่คนทั่วไป แต่สาธารณประโยชน์ สัตว์ หรือแม้กระทั่งภพภูมิต่าง ๆ ที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

ฉะนั้นคำว่า “ทาน” จึงครอบคลุมอย่างกว้างขวาง เพราะมีได้หมายถึงการให้แก่เพียงวัตถุสิ่งของ แต่ยังรวมไปถึงการให้ด้วยกุศลผลบุญ เช่น การอุทิศบุญ แม้จะเป็นการให้ที่มองไม่เห็น แต่ก็ให้ผลอย่างเป็นรูปธรรมได้

และสำคัญที่สุดคือ

การ “ให้อภัย” หรือ “อโหสิกรรม”
ที่จะสามารถยุติกรรมในฝ่ายชั่วได้

แม้จะถือว่า การให้อภัยนั้นเป็นสิ่งที่ให้ได้ยาก แต่ก็ไม่เกินกำลัง หากจะฝึกปฏิบัติในการให้ เพื่อยุติกรรมชั่ว ซึ่งเป็นเหตุที่เราต้องมาตามแก้ไขกันอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะไม่รู้จักรการให้อภัยนั่นเอง

■ อามิสทาน - ธรรมทาน

การให้ทานนั้นมีอยู่มากมายหลายบริบท หลายลักษณะ หลายประการ หากจะจำแนกตามพุทธวจนะของพระบรมศาสดานั้นมีอยู่สองประการด้วยกันคือ “อามิสทาน” และ “ธรรมทาน”

“อามิสทาน” คือ วัตถุทาน หรือการให้ทานด้วยวัตถุสิ่งของ และ “ธรรมทาน” คือ คำแนะนำสั่งสอนเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจในพระธรรม คำสอน

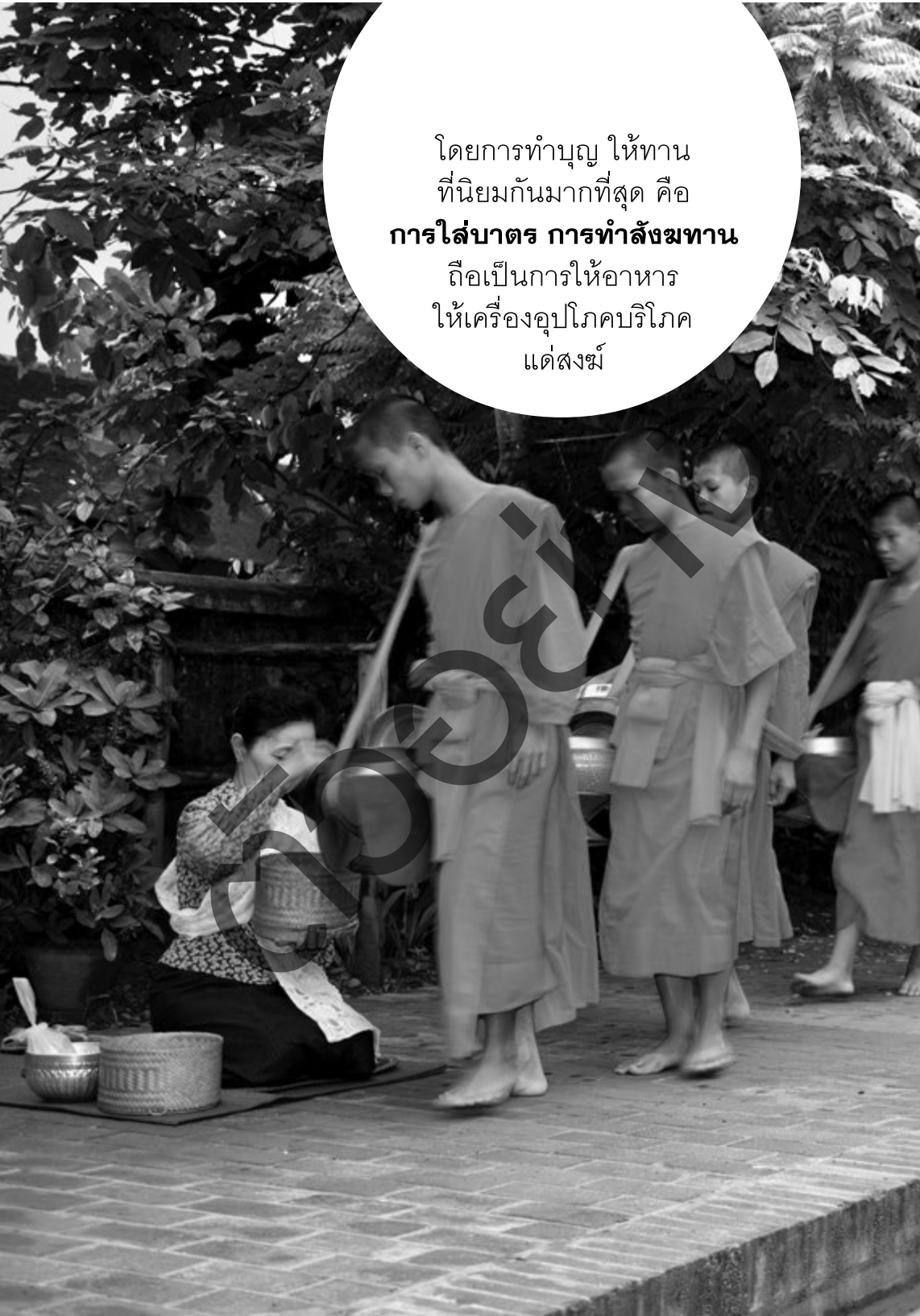
ซึ่งในส่วนของ “อภัยทาน” หรือการ “อโหสิกรรม” ก็จัดเข้ากับหมวดธรรมทานด้วย

หากปุถุชนสามารถปฏิบัติได้ทั้งอามิสทานและธรรมทานแล้ว ยังจะเกิดผลบุญและอานิสงส์ต่อตนเอง คือเป็นการขัดเกลาจิตใจของตนให้อ่อนโยน ใ้รู้จักการให้ ละความตระหนี่ถี่เหนียว ละความโลภภายในใจ และเกิดผลต่อผู้รับ ทำให้เขามีความสุขกาย สุขใจ

อามิสทาน

อามิสทานหรือการให้ทานโดยวัตถุสิ่งของ เช่น เสื้อผ้า อาหาร ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย หรือการให้เงินทอง เพื่อสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น

โดยการทำบุญ ให้ทาน
ที่นิยมกันมากที่สุด คือ
การใส่บาตร การทำสังฆทาน
ถือเป็นการให้อาหาร
ให้เครื่องอุปโภคบริโภค
แต่สงฆ์

หากแต่ “**วัตถุทาน**” ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ก็คือปัจจัย ๔ ได้แก่ อาหารหรือเครื่องอุปโภคทุกชนิด เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์หรือปุถุชนคนธรรมดาต่างก็อาศัยปัจจัย ๔ ในการดำรงชีวิตทั้งนั้น

การจำแนกในวัตถุทานจะมีอยู่ ๑๐ ประการด้วยกัน เรียกว่า ไทยธรรม หรือไทยทาน คือ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ มาลัย และดอกไม้ ของหอม (ธูปเทียน) เครื่องลูบไล้ (สบู่เป็นต้น) ที่นอนที่อยู่อาศัย และประทีป) ไฟฟ้า

พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสไว้ใน กิณฑสูตร สัง. สคาถ. ข้อ ๑๓๘ โดยทรงยกตัวอย่างว่า

การให้ข้าวและน้ำ	ชื่อว่า	ให้กำลัง
การให้ผ้า เครื่องนุ่งห่ม	ชื่อว่า	ให้ผิวพรรณ
การให้ยานพาหนะ	ชื่อว่า	ให้ความสุขทั้งกายและใจ
การให้ประทีปดวงไฟ	ชื่อว่า	ให้ดวงตา
การให้ที่อยู่อาศัย	ชื่อว่า	ให้ทุกอย่าง
		คือให้กำลัง ให้ผิวพรรณ
		ให้ความสุข และให้ดวงตา

นอกจากนี้เรายังจะพบการให้ทานในลักษณะต่าง ๆ เช่น การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือ หรือสงเคราะห์ผู้ที่ยากกว่าไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ หรือการทำบุญต่าง ๆ ตามวิถีดาวาราม

การถวายเป็นเงินสร้างศาลา สร้างกุฏิ หรือการบริจาคทรัพย์ที่ตนหา มาได้หรือเป็นของตนแต่เดิม เช่น การบริจาคที่ดิน บริจาคบ้าน บริจาค ยานพาหนะ หรือทรัพย์สินใด ๆ ก็แล้วแต่ หากพึงสละให้ส่วนรวมอัน จะสร้างประโยชน์ให้คนหมู่มาก เช่น สร้างโรงเรียน สร้างโบสถ์ ฯลฯ เรียก ว่า เป็นทานที่มีผลมาก แต่จะมีอานิสงส์มากหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับเจตนา- รมณ์ของการให้ ว่าเป็นไปเพื่อตนเองหรือเพื่อผู้อื่นมากกว่ากัน

ธรรมทาน

การให้ธรรมะถือว่าชนะการให้ทั้งปวง เป็นการให้ทานที่ยิ่งใหญ่ มากกว่าการให้ใด ๆ เป็นการให้ทานที่ประเสริฐที่สุด เพราะการให้ทุก สิ่งอย่างนั้น ล้วนเกิดเป็นบุญก็จริง แต่ก็ยังไม่ใช่ทางสายกลางอันจะนำ มาสู่ความหลุดพ้นจากทุกข์อย่างแท้จริง

แต่การให้ธรรมะเป็นทาน ถือว่าเป็นการให้คำสอนแห่งองค์พระ บรมศาสดาที่ตรัสสอนให้เราเดินทางสายกลาง คือ ศีล สมาธิ ปัญญา แม้ เราประกอบบุญใด ๆ ก็ตามเมื่อทำแล้วเกิดปิติชุ่มชื่นใจแล้วก็ควรปล่อย วาง ไม่ยึดมั่นถือมั่นในบุญนั้น เพราะการถือมั่นในบุญก็เท่ากับว่ายึดติด อยู่ ยิ่งทุกข์อยู่ เพราะคิดว่าบุญนั้นเป็นของเรา เราทำเราต้องได้ เกิด ความหวงแหนเป็นทั้งโลกะ โทสะ และโมหะ ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิด แต่การถือ มั่นนั้นจะนำมาซึ่งทุกข์ และการเวียนว่ายไม่รู้จบ หากแต่เมื่อเราปล่อย วางตามที่พระพุทธเจ้าท่านสอนแล้ว เราก็จะไม่ทุกข์ จิตที่ถือมั่นก็จะ คลายออก กลายเป็นจิตที่ว่าง จิตปล่อยวาง ไม่ปรุงแต่งยึดติดแล้วจะพ้น จากบ่วงกิเลส ไม่ทุกข์อีกต่อไป

ซึ่งการให้ธรรมะเป็นทานแก่ผู้อื่นนั้น เท่ากับให้ดวงปัญญา ให้ดวงตาเห็นธรรม ให้แสงสว่าง ให้นิพพานแก่บุคคล ๆ นั้น สามารถทำได้ง่าย ๆ เช่น การให้คำแนะนำในทางธรรม ชักนำในทางที่ดี ทางที่เป็นกุศล เช่น ชักชวนให้มาปฏิบัติธรรม หรือ การพิมพ์หนังสือธรรมะแจก แม้แต่การอธิบายชี้แนะให้ทำทาน ก็ถือว่าเป็นการให้ธรรมะเป็นทานทั้งนั้น หากแต่จะต่อยอดไปถึงการถือศีล การภาวนาได้อย่างไรก็สุดแล้วแต่กำลังใจของแต่ละบุคคล เพราะบางคนกว่าจะเข้าสู่ทางสายกลางได้ ก็เริ่มจากการให้ทาน ส่วนการเจริญภาวนาจนเกิดดวงปัญญาจะเกิดขึ้นหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

เพราะสุดท้ายแล้ว
ธรรมะพึงเห็นได้ด้วยตนเอง
เรียกว่า “**ปัจจุตตัง**”

อภัยทาน

อภัยทานหรืออโหสิกรรม ก็เป็นการให้ทานอีกอย่างหนึ่ง คือให้อภัยเป็นทาน หรือการอโหสิกรรม ถือเป็นการให้ที่ยุติการจองเวร ไม่ให้มีการอาฆาตพยาบาทกันต่อไปอันจะนำมาสู่การเกิดกรรมอย่างไม่มีการสิ้นสุด แม้เราจะไม่สามารถทราบได้เลยว่า ต้นเหตุแห่งการเกิดกรรมที่แท้จริงเริ่มจากที่ใด แต่เราสามารถรู้ได้ว่า จะหยุดมันได้อย่างไร นั่นคือ การให้อภัยเป็นทาน

สำหรับอภัยทานนี้จัดอยู่ในลักษณะของ “ธรรมทาน” เหมือนกัน เพราะการอโหสิกรรม เป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่เพื่อลดการจองเวร หากแต่การให้อภัยนั้นก็ยังไม่เท่าการให้ธรรมะ เพราะการให้ธรรมะจะนำทางสว่างมาให้แก่ผู้รับ ทำให้เกิดสติและปัญญา นำพาสู่ความหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งมวลได้

โดยการให้อภัยหรืออโหสิกรรมนั้นไม่ว่าในฐานะที่เรากระทำต่อเขา คือ เราต้องไปขออโหสิกรรมแก่เขา หรือในฐานะที่เขากระทำต่อเรา เราก็ต้องให้อโหสิกรรมแก่เขา ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นผู้ถูกกระทำหรือเป็นฝ่ายกระทำในชาตินี้ หรือชาติก่อนๆ ก็ได้ เราก็ควรให้อภัยซึ่งกันและกัน

โดยหากในชาตินี้ กรรมที่เขายังมีชีวิตอยู่ และสามารถเอ่ยปากอโหสิกรรมแก่กันได้ ก็ควรกระทำ ดีกว่าไปกระทำเอาตอนเมื่อตาย เพื่อจะได้ปลดปล่อยบ่วงทุกข์ที่ติดอยู่ในใจของกันและกันให้ออกไป

ยกตัวอย่างง่าย ๆ คือ คนใกล้ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนฝูง หรือแม้แต่สัตว์ก็ดี หากยังมีชีวิตอยู่ก็ให้อภัยปากขออโหสิกรรมและให้อโหสิกรรมต่อกัน เพราะเราไม่รู้ว่า สิ่งใดที่เราได้ล่วงเกินเขาไป ทำให้เขาไม่พอใจ หรือสิ่งใดที่เขาได้ล่วงเกินเรา แล้วทำให้เราไม่พอใจ บางครั้งแม้ว่ามันจะจำไม่ได้ แต่ความรู้สึก ณ ขณะนั้นคือความหม่นหมองในจิตได้เกิดขึ้นแล้ว แม้ในปัจจุบันจะยังติดใจหรือไม่ติดใจก็ดี